

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 6S/17/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7022200122
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 02. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Pavol Tkáč
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2023:7022200122.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Pavla Tkáča a členov senátu JUDr. Mareka Kotoru a JUDr. Tatiany Sabadošovej v právnej veci žalobkyne: A. B., IČO: 41 974 051, s miestom podnikania XXX XX C. XX, právne zastúpenej: JUDr. Dušan Szabó, advokát so sídlom kancelárie Nemocničná 7, 077 01 Kráľovský Chlmec, IČO: 31 265 855, proti žalovanému: Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, Špitálska 8, 812 67 Bratislava, v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 2016/123673, UPS/US1/OK2/BEZ/2016/15673 zo dňa 16.08.2016, takto

rozhodol:

I. Z r u š u j e rozhodnutie žalovaného Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny v Bratislave č. 2016/123673, UPS/US1/OK2/BEZ/2016/15673 zo dňa 16.08.2016, ako aj rozhodnutie Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Michalovce č. M11/RK/KON/2016/132, č. z. 2016/234782 zo dňa 24.06.2016 a vracia vec žalovanému na ďalšie konanie.

II. Žalobcovi voči žalovanému p r i z n á v a právo na úplnú náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Rozhodnutím č. 2016/123673, UPS/US1/OK2/BEZ/2016/15673 zo dňa 16.08.2016 žalovaný zamietol odvolanie žalobcu a potvrdil rozhodnutie Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Michalovce zo dňa 24.06.2016, č. M11/RK/KON/2016/132, č.z. 2016/234782, ktorým tento uložil žalobkyni pokutu 2 000,- eur podľa ust. § 68a ods. 1 písm. b) zákona č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len ako „Zákon o službách zamestnanosti“) za zavinené porušenie zákazu nelegálneho zamestnávania podľa ust. § 3 ods. 2 zákona č. 82/2005 Z. z. o nelegálnej práci a nelegálnom zamestnávani a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len ako „Zákon o nelegálnej práci“), konkrétne za zamestnávanie jednej fyzickej osoby (dcéry žalobkyne) so začiatkom práce dňa 15.02.2015, ktorú žalobkyňa ako zamestnávateľ neprihlásila do registra poistencov pred vznikom poistenia, najneskôr pred začatím výkonu činnosti zamestnanca podľa dohody o vykonaní práce, ale až dňa 02.03.2015 elektronicky s dátumom poistenia od 15.02.2015, čo žalovaný zistil vykonanou kontrolou dňa 26.11.2015 na prevádzkarni žalobkyne vo Veľkých Kapušanoch. V dôvodoch svojho rozhodnutia žalovaný uviedol, že na základe správnych orgánom predložených dokumentov prijal záver, že rozporom medzi správny orgánom a účastníkom konania je klasifikácia skutku, odôvodnenie nelegálneho zamestnávania p. D. B. prihlásením do Registra SP až dňa 02.03.2015 oproti uzavretému pracovnoprávnemu vzťahu s výkonom práce od 15.02.2015. Správny orgán z predloženej dokumentácie z výkonu kontroly dodržiavania zákazu nelegálneho zamestnávania účastníkom konania prijal záver orgánu kontroly, ktorý vyhodnotil prítomnosť a činnosť kontrolovanej osoby p. D. B. dňa 26.11.2015, v čase o 10:15 hod. v kontrolovanej prevádzkarni účastníka konania ako závislú prácu, ktorá mala byť vykonávaná na základe založeného pracovnoprávného vzťahu podľa Zákonníka práce medzi účastníkom konania a kontrolovanou osobou odo dňa 15.02.2015, ktorá nebola prihlásená do Registra SP pred začiatkom výkonu práce. Účastník konania dodatočne predložil

správnemu orgánu dňa 13.06.2016 vo Vyjadrení účastníka konania ev. č. 2016/220936 Dohodu o zmene Dohody o vykonanej práci zo dňa 13.02.2015, uzavretú dňa 24.02.2015. V spisovom materiáli správneho orgánu sa nachádza dôkaz č. 8, ktorý potvrdzuje mzdu za mesiac február 2015. Odvolací orgán, rovnako ako správny orgán a orgán kontroly zdôraznil, že pri vyhodnotení prítomnosti a činnosti kontrolovanej osoby p. D. B. na kontrolovanom pracovisku posúdil faktickú situáciu v konkrétnom prípade (posúdenie okolností konkrétneho prípadu), posúdil predložené dôkazy správnym orgánom, pri hodnotení predložených dôkazov a vyjadrení vychádzal z príslušných zákonných ustanovení, aktuálne platných v čase výkonu kontroly dodržiavania zákazu nelegálneho zamestnávania účastníkom konania. Žalovaný citujúc ust. § 3 ods. 2, § 2 ods. 2 Zákona o nelegálnej práci a § 231 ods. 1 písm. b) zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení (ďalej len ako „Zákon o sociálnom poistení“) argumentoval, že pri posudzovaní factickej situácie konkrétneho prípadu (ne)preukázania výkonu závislej práce p. D. B. účastníkovi konania osobitne posúdil nasledovné dokumenty: 1. Priebežný protokol o výsledku kontroly č. MII/RK/KON/2015/337-0002 spísaný na mieste výkonu kontroly dňa 26.11.2015 o 10:15 hod. (ďalej len „dôkaz č. 1, Priebežný protokol“); 2. Protokol o výsledku kontroly MII/RK/KON/2015/337-0003 zo dňa 23.12.2015, podpísaný členmi kontrolnej skupiny a kontrolovaným subjektom (ďalej len „dôkaz č. 2, Protokol“); 3. Elektronický výpis z Registra SP: fyzická osoba p. D. B., rodné číslo: XXXXXX/XXXX zo dňa 30.03.2016, potvrdzujúci elektronické prihlásenie zamestnankyne účastníkom konania do Registra SP dňa 02.03.2015 o 11:14 hod. (ďalej len „dôkaz č. 3, Prihlásenie D. B. do Registra SP“); 4. RLFO p. D. B., rodné číslo: XXXXXX/XXXX zo dňa 05.02.2015 (ďalej len „dôkaz č. 4, RLFO p. D. B.“); 5. Žiadosť o stanovisko k prihláseniu - oznámenie, 27129- 9/2016-MI zo dňa 10.05.2016 (ďalej len „dôkaz č. 5, Stanovisko Sociálnej poisťovne - pobočka Michalovce“); 6. Dohoda o pracovnej činnosti zo dňa 13.02.2015 založená medzi účastníkom konania a p. D. B., (ďalej len „dôkaz č. 6, Dohoda“); 7. Dohoda o zmene Dohody o vykonanej práci zo dňa 13.02.2015, uzavretá dňa 24.02.2015, predložená správnemu orgánu dňa 13.06.2016 vo Vyjadrení účastníka konania ev.č. 2016/220936 (ďalej len „dôkaz č. 7, Dohoda o zmene dohody“); 8. Potvrdenie o mzde/odmena za zárobkovú činnosť, ev. č.: 2015/107982, evidované úradom 19.03.2015 (ďalej len „dôkaz č. 8, Potvrdenie o mzde“). V súlade s povinnosťou odvolacieho orgánu hodnotiť dôkazy jednotlivo a následne v ich vzájomnej súvislosti sa žalovaný zaoberal vyhodnotením dôkazov, ktoré predložil správny orgán a účastník konania v procese rozporovania výsledkov kontrolných zistení a v odvolaní proti napadnutému rozhodnutiu č. 2016/234782. Žalovaný prijal dôkaz č. 1, priebežný protokol, v ktorom kontrolovaná zamestnankyňa p. D. B. vlastnou rukou potvrdila výkon práce na kontrolovanej prevádzkarni dňa 26.11.2015, v čase o 10:15 hod., rovnako ako skutočnosť, že „...vykonávala závislú prácu obsluhujúceho personálu - predavačky, obsluhujúcej zákazníkov“. Uvedená skutočnosť je zaznamenaná v Priebežnom protokole podľa vyjadrenia kontrolovanej zamestnankyne p. D. B. a potvrdená vlastnoručným podpisom. Žalovaný prijal dôkaz č. 3, prihlásenie D. B. do Registra SP účastníkom konania dňa 02.03.2015 o 11:14 hod., t.j. po začiatku nástupu na výkon jej práce v kontrolovanej prevádzkarni, podľa dohody o pracovnej činnosti, v ktorom orgán kontroly overoval (ne)splnenie povinnosti kontrolovaného zamestnávateľského subjektu, účastníka konania, (ne)prihlásenie kontrolovaného zamestnanca, nachádzajúceho sa na kontrolovanej prevádzkarni. Vzhľadom na neprijatie dôkazu č. 7 žalovaný svoj názor zastáva aj naďalej. Dôvod pre neprijatie dôkazu č. 7, ktorý bol predložený až 13.06.2016, a nie v čase výkonu kontroly 26.11.2015 je, že účastník konania v odvolaní uvádza uzatvorenie Dohody o zmene dohody o vykonaní práce najskôr ústne a neskôr aj písomne. Uvedené je v rozpore s ust. § 228a ods. 2 Zákonníka práce. Správny orgán v dôkaze č. 2, Protokol, na základe zaviazania správneho orgánu rozhodnutím o odvolaní č. z. 2016/61189 zo dňa 20.04.2016 vykonal opravu v dátume prihlásenia do Registra SP na str. 2 Protokolu a uviedol správny dátum prihlásenia do Registra SP dňa 02.03.2015, čo uviedol v liste č. z. 2016/206826 zo dňa 01.06.2016 - Vyjadrenie účastníka konania pred vydaním rozhodnutia o udelení pokuty - vyžiadanie a účastníka konania o oprave chyby v písaní upovedomil. Dôkaz č. 4 žalovaný neprijal vzhľadom na prijatie dôkazu č. 5, Stanovisko Sociálnej poisťovne - pobočka Michalovce, v ktorom sa uvádza: „...Zamestnávateľ nemohol predložiť RLFO na pobočku dňa 05.02.2015, ako uvádza z dôvodu pridelenia identifikačného čísla zamestnávateľa (IČZ) pobočkou až dňa 06.02.2015. Na kópii „akože“ predloženého RLFO zo dňa 05.02.2016 je IČZ uvádzané. Taktiež odtlačok pečiatky pobočky nie je totožný so vzorom pečiatky. Žalovaný prijal dôkaz č. 8, Potvrdenie o mzde. Dôkaz č. 8 bol dôkazom, ktorý bol v spisovom materiáli predložený ešte v roku 2015, a to dňa 19.03.2015, ev. č. 2015/107982. Pri dôkaze č. 7 sa stotožnil žalovaný s názorom správneho orgánu v tom, že dôkaz č. 7 sa javí ako účelový, a to z dôvodu jeho predloženia až 13.06.2016. Pri odvolávaní sa účastníka konania na zamestnávanie príbuzného v priamom rade sa žalovaný stotožnil s názorom správneho orgánu, ktorý v odôvodnení odvolaním napadnutého rozhodnutia vysvetľuje zákonné dôvody, na základe ktorých nie je možné prijať argument účastníka konania. V odvolaní sa žalobkyňa vyjadrila, že jej nebol

preukázaný priamy ani nepriamy úmysel konania nelegálneho zamestnávania. K uvedenému žalovaný uviedol právny názor o objektívnom charaktere zodpovednosti. Objektívny charakter zodpovednosti znamená, že zamestnávateľ je zodpovedný už tým, že k samotnému nedostatku, teda porušeniu došlo, bez ohľadu na následné odstránenie zistených nedostatkov a bez ohľadu na to, či sa jedná o zavinené alebo nezavinené konanie či opomenutie. Z právneho hľadiska je pre vznik objektívnej zodpovednosti zamestnávateľa za správny delikt nepodstatným, či k pochybeniu došlo zavinením určitých okolností, zavinením zamestnancov zamestnávateľa, alebo iných subjektov, ako zamestnávateľa. Žalovaný z predložených listinných dôkazov prijal záver, že správny orgán správne vyhodnotil skutkový stav kontrolovanej zamestnankyne v čase výkonu kontroly, na mieste výkonu kontroly dňa 26.11.2015, v čase o 10:15 hod., ako závislú prácu pre zamestnávateľa vykonávanú v rozpore so zákonom o nelegálnej práci a nelegálnom zamestnávaní. Žalovaný vyhodnotil postup správneho orgánu pri výkone kontroly a v následnom správnom konaní ako správny, v súlade so zákonom o službách zamestnanosti, zákonom o nelegálnej práci a nelegálnom zamestnávaní, v súlade so zákonom o kontrole a zákonom o správnom konaní. Žalobkyňa nepredložila žiadny dôkaz, ktorým by dokázala nezákonný postup úradu, obmedzovanie jej práv a záujmov účinne sa brániť. Odmietnutie nelegálneho zamestnávania žalobkyňou, v odvolaní proti napadnutému rozhodnutiu žalovaný vzal na vedomie, nezmenilo však nič na skutkovej a právnej podstate orgánom kontroly preukázaného porušenia zákazu nelegálneho zamestnávania žalobkyňou. Zákon o službách zamestnanosti ukladá úradu a ústrediu práce, sociálnych vecí a rodiny povinnosť uložiť pokutu za každé zistené porušenie zákazu nelegálneho zamestnávania. Postup správneho orgánu, ktorý vydal rozhodnutie o uložení pokuty po úplnom a presnom zistení skutkového stavu veci žalovaný vyhodnotil ako správny. Žalovaný preskúmaním správnosti odvolaním napadnutého rozhodnutia nezistil porušenie zákona, ani žiadne nové skutočnosti, ktoré by zakladali zrušenie rozhodnutia pre nezákonnosť, preto rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia. Žalovaný uloženie pokuty v minimálnej zákonom stanovenej výške považoval za dostatočnú pre naplnenie represívneho, ako aj preventívneho cieľa sledovaného zákonom.

2. Včas podanou správnu žalobou, podanou osobne na Krajskom súde v Košiciach (ďalej len ako „správny súd“) dňa 06.10.2016 sa žalobkyňa domáhala iba zrušenia rozhodnutia žalovaného, ako aj rozhodnutia prvostupňového správneho orgánu z 24.06.2016 (nedomáhala sa vrátenia veci žalovanému na ďalšie konanie, poznamenáva súd), priznania náhrady trov konania a alternatívne sa domáhal moderácie v zmysle ust. § 198 ods. 1 zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok (ďalej len ako „SSP“) a upustenia od uloženia sankcie. Žalobkyňa v správnej žalobe namietala v prvom rade nesprávne právne posúdenie veci v zmysle ust. § 191 ods. 1 písm. a) SSP, nepreskúmateľnosť rozhodnutia pre nedostatok dôvodov v zmysle ust. § 191 ods. 1 písm. b) SSP a z dôvodu podľa ust. § 191 ods. 1 písm. g) SSP, resp. nenaplnenia tohto dôvodu pre porušenie ust. § 30 ods. 1 písm. i) Správneho poriadku. Ďalej žalobkyňa vytykala žalovanému rozhodnutiu, že v konaní skutkový stav, ktorý vzal orgán verejnej správy za základ napadnutého rozhodnutia, nie je v súlade s administratívnymi spismi, že nezastavením konania došlo k podstatnému porušeniu ustanovení o konaní pred orgánom verejnej správy, ktoré mohlo mať za následok vydanie nezákonného rozhodnutia vo veci a že neboli použité zásady trestného konania podľa trestného zákona, ktoré bolo treba použiť na správne trestanie, teda vytykal aj dôvod, na ktorý súd je povinný prihliadnuť ex offico. V bode A/I-IV správnej žaloby žalobkyňa popisuje priebeh správneho konania pred prvostupňovým a druhostupňovým správnym orgánom, cituje z rozhodnutia niektoré pasáže, pričom poukazuje na to, že žalovaný vykonal kontrolu u žalobkyne dňa 26.11.2015, u ktorej zamestnanec nastúpil do práce dňa 04.03.2015, a nie dňa 15.02.2015, že prihlášku zamestnanca žalobkyňa, aj keď nie v predpísanej forme, ale podala ju riadne a včas elektronicky dňa 02.03.2015, pričom odvody boli zaplatené riadne odo dňa 15.02.2015, a nie od 04.03.2015, odkedy podľa zmeny dohody o vykonaní práce mali byť zaplatené a žalobkyňa bola za omeškanie prihlášky do systému sociálneho poistenia sankcionovaná. V bode B žalobkyňa ďalej namietala, že jej konanie nesmerovalo k tomu, aby sa vyhla plateniu poistného, že v čase kontroly bola splnená jej povinnosť prihlásiť zamestnanca do poistenia, že ide tu o dvojitý postih žalobkyne za ten istý skutok (pokuta za oneskorené prihlásenie a predmetná pokuta), tiež namietala nenaplnenie skutkovej podstaty v § 2 ods. 2 Zákona o nelegálnej práci, nepreukázanie úmyslu žalobkyne a že zamestnanec žalobkyne bol študentom do 26 rokov veku, a preto nejde o nelegálne zamestnávanie s poukazom na ust. § 2a ods. 1 a 2 Zákona o nelegálnej práci. V závere cituje z internetu zabezpečené článok s názvom „POSUDZOVANIE NELEGÁLNEHO ZAMESTNÁVANIA INŠPEKTORÁTOM PRÁCE.“

3. K žalobe žalobcu sa vyjadril žalovaný podaním doručeným správnemu súdu dňa 14.11.2016, datovaným dňa 07.11.2016, v ktorom zhrnul argumenty žalobkyne v podanej správnej žalobe tak, že

žalobkyňa mala za to, že odvolací orgán vec nesprávne právne posúdil tým, že subsumoval jej konanie pod skutkovú podstatu deliktu nelegálneho zamestnávania, keď svojho zamestnanca neprihlásila najneskôr pred začatím výkonu práce. Žalobkyňa mala za to, že omeškanie nespôsobillo žiadne negatívne účinky vo sfére zamestnanca, spočívajúce napr. v omeškaní s odvodovými povinnosťami. Žalobkyňa nepopierala, že došlo k 15 - dňovému časovému omeškaniu pri elektronickom prihlasovaní po dohodnutom čase nástupu na výkon dohodnutej činnosti s prihlásením uvedeného zamestnanca, ale nesúhlasila s posúdením jej konania ako nelegálneho zamestnávania, ako aj uložením pokuty, ktorá bola za takéto konanie uložená. Namietala deň začatia výkonu práce s tým, že pôvodný termín 15.02.2015 bol posunutý na deň 04.03.2015 po vzájomnej dohode. Žalobkyňa tiež uviedla, že správny orgán sa nevysporiadal s jej námietkou pokiaľ ide o ustanovenie § 2a ods. 1 a 2 Zákona o nelegálnej práci. Považovala uloženie pokuty za trestanie druhýkrát, pretože za ten istý správny delikt bola už potrestaná zo strany Sociálnej poisťovne. Rozhodujúcou skutočnosťou podľa žalovaného je, že dňa 26.11.2015, v čase o 10:15 hod. v kontrolovanej prevádzkarni žalobkyňa nelegálne zamestnávala 1 osobu, p. D. B., v zmysle § 2 ods. 2 písm. b) Zákona o nelegálnej práci a zamestnávateľ si nespĺnil povinnosť voči Sociálnej poisťovni podľa § 231 ods. 1, písm. b), bod 2 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len ako „Zákon o sociálnom poistení“), čím naplnila skutkovú podstatu nelegálneho zamestnávania. Žalobkyňa hore menovaného zamestnanca prihlásila do Registra SP až dňa 02.03.2015, oproti uzavretému pracovnoprávnemu vzťahu s výkonom práce od 15.02.2015. V súlade s určenou pôsobnosťou úradu a žalovaného v Zákone o službách zamestnanosti je ich zákonnou povinnosťou kontrolovať dodržiavanie platných právnych predpisov pre služby zamestnanosti, ochraňovať právo a právom chránené záujmy občanov pred nelegálnym zamestnávaním a nelegálnou prácou. Rozhodnutie o uložení pokuty je riadne zdôvodnené. Správny orgán pri uložení pokuty postupoval v zmysle § 68a ods. 1 písm. b) Zákona o službách zamestnanosti. V zmysle citovaného paragrafu správny orgán uloží pokutu pri zistení nelegálneho zamestnávania podľa osobitného predpisu od výšky 2 000,- eur do 200 000,- eur, a ak ide o nelegálne zamestnávanie dvoch a viac fyzických osôb súčasne, najmenej 5 000,- eur. Pri určení výšky pokuty sa správny orgán riadil § 68a ods. 2 Zákona o službách zamestnanosti, keď prihliadal na závažnosť zistených nedostatkov a ich následkov. S prihliadnutím na preukázané porušenie zákona o nelegálnej práci a nelegálnom zamestnávaní a na úroveň súčinnosti poskytnutej pri výkone kontroly, úrad rozhodol správne, keď pokutu uložil v dolnej hranici sadzby, a to 2 000,- eur. Žalobkyňa predložila vo vedených správnych konaniach správnym orgánom I. stupňa „Potvrdenie o mzde/odmene za zárobkovú činnosť na meno zamestnávateľa A. B. a meno zamestnanca, D. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. XX, v obsahu ktorého deklaruje, že menovaná vykonávala zárobkovú činnosť od 15.02.2015 a mala mzdu za mesiac/rok: 2/2015, odpracované hodiny 8 (dôkaz č. 2). Mzda bola vyplatená v marci 2015. Dôkaz č. 2 je v závere opatrený pečiatkou zamestnávateľa, bol spísaný podľa uvedeného dátumu dňa 13.03.2015 a je riadne podpísaný zamestnávateľom. Správny orgán uvedené potvrdenie o mzde vyhodnotil ako dôkazné k skutočnosti vykonávania závislej práce p. D. B. od 15.02.2015. Za študenta sa považuje - dieťa do skončenia povinnej školskej dochádzky (povinná školská dochádzka sa končí uplynutím školského roku, v ktorom dieťa absolvovalo desiaty rok školskej dochádzky, najneskôr však uplynutím školského roku, v ktorom dovŕšilo vek 16 rokov) - dieťa v období od skončenia povinnej školskej dochádzky do dosiahnutia veku 26 rokov, ak sa sústavne pripravuje na povolanie štúdiom. Podľa § 4 ods. 1 zákona č. 600/2003 Z. z. o prídavku na dieťa a o zmene a doplnení zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení sústavná príprava dieťaťa na povolanie je - Sústavná príprava dieťaťa na povolanie podľa tohto zákona je štúdium, ktoré sa a) organizuje na strednej škole dennou formou alebo b) uskutočňuje na vysokej škole dennou formou. Podľa § 35 ods. 3 písmeno b) Zákona o službách zamestnanosti, sústavná príprava občana na povolanie nie je a) obdobie, po ktoré sa štúdium prerušilo, a b) štúdium popri zamestnaní na strednej škole a štúdium organizované externou formou na vysokej škole podľa osobitných predpisov. Z uvedených legislatívnych predpisov vyplýva, že § 2a ods. 1 a 2 Zákona o nelegálnej práci a nelegálnom zamestnávaní sa na p. D. B., ako študentku štúdia organizovaného externou formou na vysokej škole, nevzťahuje. Správny orgán uložil pokutu kontrolovanej osobe za správny delikt v súlade s § 68a ods. 1 písm. b) Zákona o službách zamestnanosti za zavinené porušenie zákazu nelegálneho zamestnávania podľa § 3 ods. 2, v nadväznosti na § 2 ods. 2 písm. b) Zákona o nelegálnej práci a nelegálnom zamestnávaní. Sankciu, ktorú uložil iný správny orgán, uložil za iný správny delikt. Žalovaný odmietol tvrdenie žalobkyne, že správnou žalobou napadnuté rozhodnutie je nesprávne a nezákonné z dôvodov nesprávneho posúdenia veci a nedostatočne zisteného skutkového stavu na posúdenie veci. V závere žalovaný uviedol, že preskúmaním správnosti odvolaním napadnutého rozhodnutia nezistil porušenie zákona, ani žiadne nové skutočnosti, ktoré by zakladali zmenu správnou žalobou napadnutého rozhodnutia. Žalovaný odmietol tvrdenie žalobkyne v žalobe, že žalobou napadnuté

rozhodnutie je nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov. Uložená pokuta podľa žalovaného zohľadňuje závažnosť zistených nedostatkov a závažnosť ich dôsledkov sledovaných zákonom, výšku pokuty v zákonom stanovenej dolnej hranici sadzby považuje za primeranú k počtu nelegálne zamestnávanych osôb a dostatočnú pre naplnenie represívneho, ako aj preventívneho cieľa. Žalovaný mal za to, že posúdil všetky skutočnosti rozhodné na kvalifikáciu konania žalobkyne a dospel k záveru, že tak, ako správny orgán II. stupňa, tak aj správny orgán I. stupňa postupoval dôsledne podľa § 3 ods. 1 a 4, § 32 ods. 1 zákona o správnom konaní. Žalovaný ďalej uviedol, že od 01.11.2013 bol novelizovaný Zákon o nelegálnej práci (zákonom č. 308/2013 Z. z.). Novela upravujúca nelegálne zamestnávanie priniesla aj zmenu, že nelegálnym zamestnávaním od 01.11.2013 je aj oneskorené podanie prihlášky zamestnanca do Sociálnej poisťovne v prípade, že pracuje na riadny pracovný pomer, alebo dohodu. Neberie sa už ohľad na to, či prihláška bola podaná pred, alebo po začatí kontroly nelegálneho zamestnávania. Zákon o nelegálnom zamestnávaní už nerozlišuje medzi závažnosťou situácie, keď jeden zamestnávateľ zámerne zamestnáva načierno a druhý len neskôr zaregistroval zamestnanca do Sociálnej poisťovne, hoci zmluvný vzťah už existuje na papieri (do novembra 2013 platilo, že z neskorého prihlásenia do Sociálnej poisťovne nevznikol pre zamestnávateľa problém, keď zamestnanca nahlásil skôr, ako to odhalili inšpektori práce pri kontrole - nelegálnym zamestnávaním bolo nespĺnenie oznamovacej povinnosti voči Sociálnej poisťovni do dňa začatia kontroly inšpektorátom práce). Uzatvorením dohody o vykonaní práce, resp. dohody o pracovnej činnosti na dobu určitú dochádza k vzniku a zániku právneho vzťahu, rovnako dochádza k vzniku a zániku poistného i pomeru. Poukázal ešte na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Sžo/4/2013 z 11.06.2013, sp. zn. 8Sžf/111/2013 z 29.01.2015, sp. zn. 10Sžo/16/2014 z 25.03.2015 a sp. zn. 10Sžo/28/2014 zo dňa 15.04.2015. Z uvedených dôvodov s poukazom na rozsudky Najvyššieho súdu Slovenskej republiky navrhol žalobu zamietnuť.

4. K vyjadreniu žalovaného sa žalobkyňa vyjadrila replikou, podaním doručeným správne súdu dňa 13.12.2016, v ktorom uviedla, že v danom prípade z porovnania žaloby s vyjadrením žalovaného stoja tu voči sebe dva pohľady a názory na vec a na aplikáciu § 2 ods. 2 písm. b) v súvisi s § 2a ods. 1) a § 3 Zákona o nelegálnej práci v spojení s § 68 ods. 1 písm. b) Zákona o službách v zamestnanosti. Jeden pohľad vychádzajúci z danej konkrétnej situácie posudzuje vec zo širšieho pohľadu a nie izolovane iba vo vzťahu k príslušnému ustanoveniu citovaného zákona, keďže prípad aj inak je hodný osobitného zreteľa. Druhý je pohľad reštriktívny, ktorý vychádza z prísne gramatického výkladu aj inak z aplikačnej praxe rozporného ustanovenia zákona o nelegálnej práci a nelegálnom zamestnávaní, ktorý ponecháva možnosť, ako je tomu aj v danej veci na zneužitie práva, teda na „šikanóznny výkon“ práva, ktorý však nemôže požívať právnu ochranu. V žalobe žalobkyňa podrobne popísala skutkový stav, ako došlo k uzatvoreniu pracovnoprávneho vzťahu dohodou o vykonaní práce, prihláseniu zamestnanca do RLFO, ako aj stav pri kontrole dňa 26.11.2014, kedy všetko mala administratívne v poriadku a fakticky už mala dávno za sebou prihlásenie zamestnankyne do systému sociálneho poistenia a dlhé mesiace už plnila riadne a včas svoje zákonné povinnosti vyplývajúce zo zákona o sociálnej poisťovni. Navyše za „administratívnu chybu“ prihlásenia zamestnanca do systému Sociálnej poisťovne, voči ktorej túto povinnosť mala zo zákona, aj zaplatila pokutu. Žalovaný subjekt však za to isté pochybenie do minulosti uložil žalobkyňi po uplynutí 9 mesiacov akože za správny delikt pokutu 2 000,- € za údajné nelegálne zamestnávanie. Teda z toho istého skutkového základu je postihnutá už druhýkrát. Žalobkyňa uviedla, že v čase prihlásenia zamestnanca do systému RLFO ešte nevedela, že jej dcéra zo študijných dôvodov nebude môcť nastúpiť do práce a preto sa dohodli na posunutí termínu nástupu do práce na deň 04.03.2014, o ktorej skutočnosti predložila do spisu aj dodatok k dohode. Jedinou chybou z terajšieho pohľadu bolo to, že včas tieto skutočnosti neoznámila účtovníčke, ktorá vybavovala tieto záležitosti a vzhľadom na nie veľký rozdiel v odvodovej povinnosti spiatočne už korekciu nevykonala. Aj z uvedeného je vidieť, že „načierno“ nezamestnávala, ale ani nemala záujem na škodu Sociálnej poisťovne sa obohatiť, keďže odvieďla odvody aj za tie dni, za ktoré po posunutí termínu nástupu do práce nemala. Túto skutočnosť však nie je možné vyhodnotiť v neprospech zamestnávateľa - žalobkyne a spochybniť voľnosť fyzickej osoby zamestnávateľa (neštátneho subjektu) a zasahovať do jeho konania. Podstata sporu teda spočíva v klasifikácii skutku, teda v právnom posúdení, či je nelegálnym zamestnávaním stav, kedy zamestnávateľ zamestnáva zamestnanca, okrem iného vlastnú dcéru (teda príbuznú v priamom rade) na základe dohody o vykonaní práce, ktorá zároveň je študentom vysokej školy, v čase kontroly má s ňou uzatvorenú písomnú dohodu o vykonaní práce, v čase výkonu kontroly bola prihlásená do systému sociálneho poistenia a iba z dôvodu, že elektronickú prihlášku RLFO (registračný list fyzickej osoby) podala s 15 - dňovým časovým omeškaním po dohodnutom čase nástupu na výkon dohodnutej činnosti, aj to iba preto, že už skôr podala prihlášku do Sociálnej poisťovne v písomnej podobe, ktorú však

Sociálna poisťovňa neakceptovala, pričom aj odvody na poistné odvádzala od pôvodne dohodnutého času výkonu pracovnej činnosti a nie odo dňa skutočného nástupu na výkon práce 04.03.2016 podľa zmeny dohodnutých podmienok. To je stručne popísaná genéza preskúmvanej veci a keďže skutkový stav vyplýva z listinných dôkazov a prehlásení účastníkov ku skutkovým okolnostiam, ako to popisuje účelovo žalovaný, sa žalobkyňa nechcela vyjadrovať a ponechala to na posúdenie súdu. Pozoruhodné z právneho hľadiska je podľa žalobkyne aj to, že pokiaľ ide o výklad ustanovenia § 2a ods. 1 vo vzťahu k študujúcej dcére žalobkyne, že citované ustanovenie obsahuje tri (3) konkrétne odkazy na osobitné predpisy pod čiarou, ale v časti vety „alebo je žiakom, alebo študentom do 26 rokov veku“ nie je odkaz na žiadny predpis pod čiarou, ani na tie, na ktoré sa odvoláva žalovaný a ktorými sa snaží obhájiť svoj názor. Takúto legislatívnu úpravu nie je možné vysvetliť svojším výkladom a najmä v neprospech neštátneho subjektu - zamestnávateľa tak, že sa to nevzťahuje na študenta v externej forme štúdia. Zvyšovanie kvalifikácie podľa všetkého je aj všeobecným a verejným záujmom. Ide o ďalšiu pochybnosť, ktorá vedie k právnej neistote. Žalobkyňa má za to a vyplýva to z postupu v konaní, z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia, aj z vyjadrenia žalovaného, že správne orgány písomné podania žalobkyne a dôkazy, ktoré preukazujú správnosť jej tvrdení ani nespomína, obchádza a s jej podstatnými argumentmi, námietkami a predloženými dôkazmi sa vôbec nevysporiadal. Rozpory, ktoré vznikli v priebehu konania neodstraňoval. Najmä pokiaľ ide o dohodu o zmene nástupu do práce, evidenciu dochádzky, ktorý bol podkladom k mzdovému listu. V tejto súvislosti žalobkyňa citovala ust. § 32 ods. 1 a ods. 2, § 34 ods. 1, ods. 3, ods. 5 a § 47 ods. 3 Správneho poriadku s tým, že aj na konanie o uložení pokuty za nelegálne zamestnávanie sa vzťahujú ustanovenia Správneho poriadku a preto v odôvodnení svojho rozhodnutia správny orgán mal uviesť, ktoré skutočnosti boli podkladom na rozhodnutie, akými úvahami bol vedený pri hodnotení dôkazov, ako použil správnu úvahu pri použití právnych predpisov, na základe ktorých rozhodoval, a ako sa vyrovnal s návrhmi a námietkami účastníkov konania a s ich vyjadreniami k podkladom rozhodnutia (§ 47 ods. 3 Správneho poriadku). Aj z vyššie uvedeného ustanovenia § 32 ods. 1 vyplýva, že správny orgán určuje iba rozsah o spôsobe zisťovania podkladov pre rozhodnutie, ale postup a vyhodnotenie dôkazov v rozhodnutí upravuje zákon, a preto každý zabezpečený dôkaz vo vzťahu k zákonným požiadavkám bez ohľadu na to, kto ich produkoval, musí vyhodnotiť jednotlivo a vo vzájomnej súvislosti a rozpory ak vznikli, odstrániť. Je nesporné, že správny orgán v intenciách vyššie citovaných ustanovení zákona nepostupoval a okrem faktografického popisu udalosti a citácií niektorých ustanovení zákona o nelegálnom zamestnávaní a výkladu jeho ustanovení, iba sa odvoláva na zistenia ani nie k času vykonania kontroly, ale sa zaoberá s prihlásením zamestnanca do RLFO do minulosti a sa nevyrovnal s námietkami uvedenými v písomných podaniach a v priebehu správneho konania a listinné dôkazy, ktoré žalobkyňa predložila už prvostupňovému orgánu a ktoré preukazujú správnosť jej tvrdenia, ani nevzal do úvahy. Je však podstatné to, že od 01.07.2016 došlo ku zmene v procesnom práve, kedy zákon dáva možnosť aj povinnosť práve súdom posúdiť právny stav aj z iných hľadísk, aby bol naplnený princíp právnej istoty, kedy zákon z rôznych dôvodov takúto istotu účastníkovi neposkytuje. V tejto súvislosti žalobkyňa poukázala na čl. 1, čl. 2 ods. 1, 2 a 3 a čl. 3 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) a § 5 ods. 1, ods. 2, ods. 3, ods. 4 a ods. 12 SSP. Žalobkyňa je toho názoru, že samotná objektívna zodpovednosť ešte sama o sebe neznamená, že v danej konkrétnej veci by bola naplnená skutková podstata nelegálneho zamestnávania. Na tejto skutočnosti nemení ani žalovaný spomínaná legislatívna zmena. Veď žalobkyňa prihlásila zamestnanca podľa osobitného predpisu, posunula dohodu nástup zamestnanca do práce a zaplatila poistné za zamestnanca. Odhliadnuc od vyššie uvedených, ale ani zo samotného znenia príslušného ustanovenia nevyplýva správnosť postupu žalovaného. Podľa § 2 ods. 2 Nelegálne zamestnávanie je zamestnávanie právnickou osobou alebo fyzickou osobou, ktorá je podnikateľom, ak využíva závislú prácu b) fyzickej osoby, má s ňou založený pracovnoprávny vzťah alebo štátnozamestnanecký pomer podľa osobitného predpisu a nesplnila povinnosť podľa osobitného predpisu alebo.... Zo spisu jednoznačne vyplýva, že žalobkyňa svoje povinnosti splnila aj k času kontroly podľa Zákona o nelegálnej práci. Z citovaného ustanovenia podľa žalobkyne vôbec nevyplýva, či vzhľadom na výkon a účel kontroly podľa osobitného predpisu, ktorým je Zákon o nelegálnej práci, zamestnávateľ má mať túto povinnosť splnenú k času vykonania kontroly. Podľa názoru žalobkyne kontrola včasnosti ohlasovacej povinnosti podľa Zákona o sociálnom poistení prislúcha Sociálnej poisťovni a vzhľadom na účel Zákona o nelegálnej práci táto podmienka podľa názoru žalobkyne má byť splnená k času vykonania kontroly, keďže stav, ktorý obhajuje žalovaný vytvára dvojkoľajnosť pri vykonaní kontroly prihlásenia do systému SP s duplicitným a oveľa tvrdším sankčným následkom ako podľa Zákona o sociálnom poistení, na základe ktorého sa prihlásenie má uskutočniť. Zákonodarcu zrejme takýto zámer nemal a ak áno, tak vytvoril aj v tejto oblasti právnu neistotu. Vzhľadom na existujúci skutkový a právny stav a keďže žalovaný podľa žalobkyne nové podstatné skutočnosti (okrem reštriktívneho výkladu zákona), ktoré by potvrdili správnosť a zákonnosť

jeho postupu neuviedol, žalobkyňa trvala na žalobe v plnom rozsahu, ako aj na tom, čo bolo uvedené v časti B/ bod 10. žaloby.

5. K vyjadreniu žalobcu z 13.12.2016 sa vyjadril žalovaný duplikou, podaním zo dňa 04.01.2017, ktoré doručil súdu dňa 05.01.2017, a v ktorom uviedol, že žalovaný zotrváva na vyjadrení k správnej žalobe a zopakoval svoje argumenty uvedené vo svojom rozhodnutí, ako aj vo vyjadrení zo dňa 07.11.2016.

6. Dňa 23.01.2017 bolo správne mu súdu doručené doplnenie vyjadrenia žalobkyne zo dňa 17.01.2017 s prílohami, v ktorom žalobkyňa ozrejmila dôvody, pre ktoré bol zamestnankyni žalobkyne vyplatený tzv. doplatok do minimálnej mzdy za mesiac február 2015, napriek tomu, že vo februári 2015 nepracovala. Následne bolo správne mu súdu doručených ešte niekoľko písomných podaní žalovaného (zo dňa 02.02.2017 a 01.03.2017) a žalobkyne (zo dňa 13.02.2017, 03.03.2017 a 29.03.2017), v ktorých účastníci konania podrobnejším spôsobom odôvodňovali svoje závery, argumenty a postoje uvádzané v predošlých písomných podaniach.

7. Správny súd rozsudkom sp. zn. 1Sa/30/2016 zo dňa 19.05.2017 správnu žalobu zamietol a žalobcovi nepriznal právo na náhradu trov konania.

8. Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudkom sp. zn. 6Asan/13/2017 zo dňa 31.07.2018 rozsudok Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 1Sa/30/2016 zo dňa 19.05.2017 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie z dôvodu, že aj keď žalobca pri podávaní svojej žaloby dňa 06.10.2016 v súlade s ust. § 182 ods. 1 písm. g) SSP žiadal vo veci nariadiť pojednávanie, správny súd pojednávanie nenariadil, preto svojím postupom odňal žalobcovi možnosť konať pred súdom.

9. Následne v predmetnej veci, vedenej už pod novou sp. zn. 6S/138/2018 na pojednávaní dňa 28.11.2019 právny zástupca žalobkyne uviedol, že: „Chcel by som zhrnúť skutočnosti, ktoré sa týkajú samotnej veci. Žalobkyňa trvá na správnej žalobe, podľa názoru žalobcu nevyplýva naplnenie skutkovej podstaty správneho deliktu v tom, že žalobkyňa bola svojím konaním, myslím, že by porušila zákaz nelegálneho zamestnávania. Žalobkyňa riadne zaplatila povinné odvody od 15.02.2015, svoju dcéru, ako príbuznú v priamom rade v skutočnosti zamestnávala iba od 04.03.2015, keď v skutočnosti začala vykonávať túto prácu. Ďalšia skutočnosť, v čase začatia vykonávania pracovnej činnosti zamestnanca, bol prihlásený do registra. Ďalšia podstatná skutočnosť je tá, že v listinnej podobe bola prihlásená jej dcéra do Sociálnej poisťovne. Ďalej poukazujem na § 2a ods. 1 a 2 zák. č. 82/2005 Z. z., že nelegálne zamestnanie nie je, ak sa vykonáva práca pre fyzickú osobu - podnikateľa, zo strany osoby, ktorá je v príbuznom vzťahu v priamom rade, tu sa jedná o dcéru, ktorá je žiakom alebo študentom do veku 26 rokov. Je nesporné, že sa jedná o dcéru, ktorá bola zamestnávaná, a táto bola žiakom, resp. študentom príslušnej školy, o čom bolo predložené potvrdenie. Za najpodstatnejšie považujem z hľadiska právneho výkladu rozhodnutie Najvyššieho súdu SR zo dňa 21.02.2018, sp. zn. 6Asan/9/2017, ktoré bolo zverejnené v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu č. 6/2018 pod číslom 52, kde sa píše: „nelegálna práca a nelegálne zamestnávanie, hoci by bolo preukázateľne zistené inšpektorátom práce v čase výkonu inšpekcie, ako i v čase rozhodovania správneho orgánu o uložení sankcií za správny delikt, avšak v čase rozhodovania správneho súdu už nie je konanie sťažovateľa deliktuálnym konaním, a to vzhľadom na novšiu priaznivejšiu úpravu pre sťažovateľa ako páchatel'a, ktorá dekriminalizovala jeho deliktuálne správanie, musí na túto skutočnosť správny súd prihliadať „ex lege“. Hoci túto skutočnosť sťažovateľ vôbec nenamietal, ide tu o rešpektovanie princípu správneho trestania a aplikáciu inštitútu nepravej retroaktivity, ktorá je prípustná, ak je v prospech páchatel'a, ktoré skutočnosť vyplývajú z článku 50 ods. 6 Ústavy SR ako i príslušných medzinárodných dokumentov. V bode 78 tohto odôvodnenia je prezentovaný názor Najvyššieho súdu SR, ktorý znie nasledovne: „Ak si však zamestnávateľ splní oznamovaciu povinnosť v lehote uvedených 7 dní, a stihne tak spraviť pred výkonom kontroly, kontrolný orgán nemôže konštatovať nelegálne zamestnávanie.“ Jedná sa o právny názor, ktorý je aplikovateľný pre daný prípad, lebo kontrola bola vykonaná 26.11.2015 a k porušeniu malo dôjsť 15.02.2015. Takže podľa môjho názoru, nie je možné ustáliť záver, že žalobkyňa sa dopustila porušenia zákazu nelegálneho zamestnávania, podstatné rozpory odstránené neboli, a preto rozhodnutie je nezrozumiteľné. Princíp právnej istoty a spravodlivosti je v danom prípade povinný súd aplikovať, aj príslušné štátne orgány, ako aj orgán, ktorý vydal napadnuté rozhodnutie. Za daného stavu sa javí napadnuté rozhodnutie ako šikanózne, s formalistickým výkladom v prípade nelegálneho zamestnávania dcéry žalobcu. Podľa môjho názoru, pre nedostatok dôvodov je aj nepreskúmateľné a preto žiadam, aby súd v danom prípade zrušil obe rozhodnutia, to znamená, tak rozhodnutie ÚPSVaR, ako aj prvostupňové rozhodnutie

žalovaného. A zároveň priznal žalobcovi náhradu trov konania v rozsahu 100%. Zároveň predkladám v písomnej forme svoje záverečné vyjadrenie.“

10. Správny súd následne rozsudkom č. k. 6S/138/2018-32 zo dňa 05.12.2019 zrušil správnu žalobou napadnuté rozhodnutie žalovaného, ako aj rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu, vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie a žalobcovi voči žalovanému priznal právo na úplnú náhradu trov konania.

11. Najvyšší správny súd Slovenskej republiky ako súd kasačný rozsudkom sp. zn. 6Asan/9/2020 zo dňa 31.01.2022 rozsudok Krajského súdu v Košiciach č. k. 6S/138/2018-32 zo dňa 05.12.2019 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie z dôvodu, že správny súd vec nesprávne právne posúdil, a keďže práve na tomto svojom právnom posúdení postavil aj výrok rozsudku, stal sa tento rozsudok neudržateľným a bolo ho nutné zrušiť a vrátiť vec správneho súdu na ďalšie konanie. Kasačný súd v predmetnom zrušujúcom rozsudku nevidel problém v tom, že správny súd aplikoval zásadu trestného práva hmotného, ktorá má svoj ústavný základ v čl. 50 ods. 6 Ústavy SR a ďalej je upravená v § 2 ods. 1 a § 84 Trestného zákona (ako dôvod zániku trestnosti činu), v oblasti správneho trestania. Ide o zásadu (uplatnenie neskoršieho zákona v prospech páchatel'a/priestupcu/delikventa), podstata ktorej spočíva v tom, že protiprávnosť a možnosť uloženia sankcie posudzuje podľa právneho poriadku ako celku k určitému okamihu po dokonaní protiprávneho činu. Nesprávne právne posúdenie správnym súdom malo spočívať v tom, že v posudzovanom prípade žalobkyne jej podľa kasačného súdu nemôže byť nová právna úprava (účinná od 01.01.2018) na prospech, lebo neprihlásila svoju zamestnankyňu do príslušného registra ani v miernejšej (dodatocnej) lehote podľa novelizovaného § 2 ods. 2 písm. b) Zákona o nelegálnej práci, teda do 7 dní po uplynutí lehoty podľa Zákona o sociálnom poistení. Preto v tomto prípade na účely posudzovania protiprávnosti a ukladania sankcie za sporný skutok nejde podľa kasačného súdu o zmenu zákona v prospech žalobkyne, a jej skutok, ako je vymedzený v preskúmanom rozhodnutí, má byť aj naďalej posudzovaný podľa právnej úpravy účinnej v čase ustáleného skutku. Kasačný súd tiež prijal záver, že dokonanie správneho deliktu, o ktorý ide vo veci, nie je založené na existencii zavinenia delikventa, preto nie je potrebné jeho zisťovanie. Podľa kasačného súdu sa správny súd rovnako mylil, keď tvrdil, že došlo k formalizmu bez zreteľa na ciele zákona. Podľa kasačného súdu je možné diskutovať o vhodnosti prísnych sankcií za také porušenie registračných zákonných povinností, ktoré v konečnom dôsledku nemajú vplyv na výšku odvedeného poistného. Na druhej strane je potrebné si uvedomiť, že zákonodarca pristúpil k tejto prísnej právnej úprave potom, ako prax ukázala, že niektorí zamestnávateľia zneužívali možnosť neskoršieho prihlásenia zamestnanca na únik pred zákonnými povinnosťami, ktorý bol ťažko kontrolovateľný. Výrazná ochrana práv zamestnanca i verejných financií, keď zamestnávateľia núti verejné právo k okamžitej registrácii ich pracovného vzťahu, je tak reakciou na určitú nežiaducu spoločenskú realitu. Zároveň kasačný súd poznamenal, že aj Najvyšší súd Slovenskej republiky už opatrne pripustil vo veci nelegálneho zamestnávania aj možnosť upustenia od potrestania ako aplikáciu zásad ukladania trestov podľa Trestného zákona (sp. zn. 1Asan/26/2019 z 24.09.2020), to sa však dotýka priamo úvah o ukladaní a výške sankcie; nie samotnej otázky, či došlo k porušeniu zákazu nelegálneho zamestnávania. Záverom kasačný súd poukázal na rozhodnutie veľkého senátu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Vs/6/2020 z 24.11.2020, ktorý riešil právnu otázku možnosti uloženia pokuty inšpektorátom práce (podľa § 19 ods. 2 písm. a/ bod 1 zákona č. 125/2006 Z. z. o inšpekcii práce) za porušenie § 3 ods. 2 v nadväznosti na § 2 ods. 2 písm. b) Zákona o nelegálnej práci, keď bol tamojší žalobca predtým postihnutý za porušenie § 231 ods. 1 písm. b) Zákona o sociálnom poistení skorším rozhodnutím Sociálnej poisťovne s tým, že odporučil správneho súdu podrobne sa oboznámiť s tam uvedenými úvahami a závermi, pretože znamenajú významný judikatúrny posun. Mal tiež za to, že v ďalšom konaní bude potrebné overiť pravdivosť tvrdenia žalobkyne, že už bola postihnutá Sociálnou poisťovňou (prílohou žaloby bola len prvá strana jej prvostupňového rozhodnutia bez vyznačenia právoplatnosti); a v takom prípade bude zrejme potrebné urobiť príslušné závery vo vzťahu k zásade ne bis in idem.

12. V ďalšom konaní vedenom na správnom súde už pod novou sp. zn. 6S/17/2022 po výzve správneho súdu žalobkyňa dňa 04.05.2022 predložila kópiu rozhodnutia Sociálnej poisťovne č. 700-3610305816-GC04/16 zo dňa 11.05.2016 s vyznačenou právoplatnosťou a vykonateľnosťou dňom 15.06.2016, ktorým bola žalobkyňi podľa § 178 ods. 1 písm. a/ deviaty bod a § 239 Zákona o sociálnom poistení uložená pokuta v sume 30,00 € za porušenie povinnosti ustanovenej podľa § 231 ods. 1 písm. b) Zákona o sociálnom poistení. Žalobkyňa tiež predložila kópiu výplatného lístka jej zamestnankyne D. B. za mesiac február 2015, kópiu zápisnice o podaní vyjadrenia p. E. F. zo dňa 20.04.2016, kópiu dochádzky zamestnankyne D. B. za mesiace február 2015 a marec 2015 a kópiu čestného prehlásenia

zamestnankyne D. B. o jej nástupe do práce dňa 04.03.2015. Žalobkyňa zároveň predložila písomné vyjadrenie, v ktorom poukázala na závery rozhodnutí kasačného súdu sp. zn. 6Asan/9/2020 zo dňa 31.01.2022 (body 36 a 37) a veľkého senátu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Vs/6/2020 zo dňa 24.11.2020 (body 71, 79, 80, 81 a 82), ktoré v spojitosti so skutkovým stavom v prejednávanej veci a ňou predloženými dôkazmi podľa žalobkyne preukazujú dôvodnosť podanej správnej žaloby a splnenie podmienok pre existenciu prekážky „ne bis in idem“. V ďalšom texte vyjadrenia argumentovala zhodne s jej predchádzajúcimi písomnými vyjadreniami ohľadne nástupu zamestnankyne do práce, jej dochádzky v mesiacoch február a marec 2015 a jej prihlásenia do Sociálnej poisťovne, dôvodmi vykázania 6 odpracovaných hodín zamestnankyňou v mesiaci február 2015, uložení a zaplatení pokuty 30,00 € (rozhodnutie Sociálnej poisťovne č. 700-3610305816-GC04/16 zo dňa 11.05.2016), jej zavinenia pri porušení zákazu nelegálneho zamestnávania a výnimiek z nelegálneho zamestnávania.

13. Na vyjadrenie žalobkyne po výzve správneho súdu reagoval žalovaný niekoľkými písomnými podaniami z 26.05.2022, 27.05.2022 a 10.06.2022, v ktorých opätovne zhrnul skutkový stav a uviedol argumenty zhodné s jeho predchádzajúcimi písomnými vyjadreniami, a to v súvislosti s objektívnou zodpovednosťou, zavinením, liberačnými dôvodmi, nesplneniu podmienok na aplikáciu výnimky z nelegálneho zamestnávania. K zásade ne bis in idem uviedol, že v danom prípade ide o dva odlišné správne delikty, ktoré sú upravené ako odlišné skutkové podstaty, a pretože ide o dve rôzne skutkové podstaty sankcionovaných skutkov, nie je možné postih žalobcu považovať za dvojitý postih. Záverom sa vyjadril k možnosti autoremedúry, ktorú podľa žalovaného v danom prípade nie je možné aplikovať. Žalovaný mal za to, že žalobkyňa aj podľa novej priaznivejšej právnej úpravy naplnila skutkovú podstatu nelegálneho zamestnávania podľa § 2 ods. 2 písm. b/ Zákona o nelegálnej práci v znení účinnom od 01.01.2018 v nadväznosti na § 3 ods. 2 tohto zákona.

14. Následne bolo správne súdu doručených ešte niekoľko písomných podaní žalobkyne (zo dňa 08.07.2022, 12.09.2022 a 17.10.2022) a žalovaného (zo dňa 23.08.2022 a 27.09.2022), v ktorých nad rámec už opakovane v rámci prejednávanej veci uvedeného, žalovaný poukázal na skutočnosť, že práve totožnosť skutku je v predmetnej veci sporná, keďže v rozhodnutí Sociálnej poisťovne č. 700-3610305816-GC04/16 zo dňa 11.05.2016 o uložení pokuty 30,00 € žalobkyňa je nepreskúmateľné pre nedostatočnú špecifikáciu deliktu, za ktorý bola žalobkyňi uložená pokuta, t.j. nie je uvedené meno osoby, prípadne osôb, za ktorého Sociálna poisťovňa uložila túto pokutu a za aké obdobie, a teda nie je preukázateľné z rozhodnutia, že sa jedná o pokutu uloženú za oneskorené prihlásenie p. D. B.. V tejto súvislosti žalovaný uviedol, že z ustálenej judikatúry Najvyššieho súdu SR vyplýva, že v rozhodnutiach trestného charakteru, ktorými sú nepochybne aj rozhodnutia o iných správnych deliktoch, je nevyhnutné vymedziť presne, za aké konkrétne konanie je subjekt postihnutý. To je možné zaručiť len konkretizáciou údajov obsahujúcich popis skutku prípadne uvedením iných skutočností, ktoré sú potrebné na to, aby skutok nemohol byť zamenený s iným. Takáto miera podrobnosti je nevyhnutná pre celé sankčné konanie, a to najmä z dôvodu vylúčenia prekážky litispendencie, dvojitého postihu pre rovnaký skutok, pre vylúčenie prekážky veci rozhodnutej, pre určenie rozsahu dokazovania. Jednotlivé skutkové údaje sú rozhodné pre určenie totožnosti skutku, vylučujú pre ďalšie obdobie možnosť zámeny skutku a možnosť opakovaného postihu za rovnaký skutok. Vymedzenie predmetu konania vo výroku rozhodnutia o správnom delikte musí spočívať v špecifikácii deliktu tak, aby sankcionované konanie nemohlo byť zameniteľné s iným konaním a tento záver má oporu priamo v ust. § 47 ods. 2 správneho poriadku. Žalobkyňa mala za to, že predložila správne súdu písomností ako prílohy rozhodnutia, ktoré obsahujú konkretizáciu údajov, popis skutku, aby skutok nemohol byť zamenený s iným skutkom. Podľa žalobkyne je nesporné, že rozhodnutie č. 700-3610305816-GC04/16 zo dňa 11.05.2016 vydal orgán na to oprávnený, obsahuje výrok, odôvodnenie a poučenie o opravnom prostriedku v súlade so zákonom. K tomuto rozhodnutiu boli priložené prílohy ako neoddeliteľné súčasť rozhodnutia, z ktorých sú zrejmé skutočností, ktoré nemusí obsahovať samotné rozhodnutie a ktoré vylučujú zameniteľnosť skutku. O kontrolných zisteniach bol vyhotovený zo strany Sociálnej poisťovne, pob. Michalovce Protokol č. 700-3610017016-AG02/16 o výsledku kontroly odvodu poistného na sociálne poistenie a príspevkov na starobné dôchodkové sporenie zo dňa 10.05.2016. Na základe zistených skutočností bola žalobkyňi uložená pokuta pod č. 700-3610305816-GC04/16 za porušenie povinnosti ustanovenej § 231 ods. 1 písm. b) Zákona o sociálnom poistení, ktorá tvorí prílohu Protokolu o kontrole. Protokol o výsledku kontroly obsahuje popis skutočností o skutku, o osobách a zároveň aj výrok o uložení pokuty. Úvaha o nejasnosti, neurčitosti a zameniteľnosti skutku neobstojí ani pri prísne reštriktívnom výklade rozhodnutia Sociálnej poisťovne, ktorá v každom jednotlivom prípade postupuje rovnako. Dôkazy v spise podľa žalobkyne preukazujú dôvodnosť správnej žaloby a splnenia podmienok pre existenciu prekážky „ne bis

in idem“. Vzhľadom na dôkazy aj na rozhodnutie Veľkého senátu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Vs/6/2020 z 24.11.2020, nemôžu vzniknúť ani najmenšie pochybnosti, že v danej konkrétnej veci ide o totožnosť skutku.

15. Na prejednanie veci bolo následne správnym súdom nariadené pojednávanie, ktoré sa po ospravedlneniach účastníkov konania uskutočnilo dňa 19.01.2023 bez ich prítomnosti, ako aj bez prítomnosti ich zástupcov, a na ktorom sa správny súd oboznámil s obsahom spisu tunajšieho súdu sp. zn. 6S/138/2018, ako aj rozsudkom Najvyššieho správneho súdu sp. zn. 6Asan/9/2020 zo dňa 31.01.2022 a písomnými podaniami (vrátane príloh) účastníkov konania doručenými v rámci predmetného konania vedeného pod sp. zn. 6S/17/2022. Pre potreby tohto konania bol do súdneho spisu zabezpečený aj rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Vs/6/2020 zo dňa 24.11.2020, ako aj rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Asan/26/2019 zo dňa 24.09.2020 a rozsudok Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 6S/22/2020 zo dňa 11.02.2021.

16. Krajský súd v Košiciach ako vecne a miestne príslušný správny súd opätovne preskúmal správnou žalobou napadnuté rozhodnutie žalovaného, ako aj správneho orgánu prvého stupňa a postup, ktorý predchádzal ich vydaniu, a to podľa ust. § 194 a nasl. SSP v spojení s ust. § 177 a nasl. SSP, vychádzajúc zo skutkového stavu v čase právoplatnosti napadnutého rozhodnutia a viazaný právnym názorom kasačného súdu (§ 469 SSP) vysloveným v rozhodnutí sp. zn. 6Asan/9/2020 zo dňa 31.01.2022. Po zistení, že správna žaloba bola podaná oprávnenou osobou, v zákonnej lehote a proti rozhodnutiu, ktoré je spôsobilé byť predmetom súdneho prieskumu v rámci správneho súdnictva, po podrobnom oboznámení sa s obsahom administratívnych spisov správnych orgánov, súdnych spisov sp. zn. 1Sa/30/2016 a sp. zn. 6S/138/2018, ako aj zrušujúcim rozsudkom kasačného súdu sp. zn. 6Asan/9/2020 zo dňa 31.01.2022 (ďalej aj ako „zrušujúci rozsudok“), na pojednávaní dňa 09.02.2023 rozhodol, že správnou žalobou napadnuté rozhodnutie žalovaného je potrebné zrušiť podľa § 191 ods. 1 písm. c) SSP, rovnako tak je potrebné zrušiť rozhodnutie správneho orgánu prvého stupňa podľa § 191 ods. 3 písm. a) SSP a vec vrátiť žalovanému s poukazom na § 191 ods. 4 veta prvá SSP na ďalšie konanie.

17. Úlohou správneho súdu pri preskúmaní zákonnosti rozhodnutia a postupu správneho orgánu v správnom súdnictve je posudzovať, či správny orgán vecne príslušný na konanie si zadovážil dostatok skutkových podkladov pre vydanie rozhodnutia, či zistil vo veci skutočný stav, či konal v súčinnosti s účastníkmi konania, či rozhodnutie bolo vydané v súlade so zákonmi a inými právnymi predpismi a či obsahovalo zákonom predpísané náležitosti, teda či rozhodnutie správneho orgánu bolo vydané v súlade s hmotnoprávnymi, ako aj s procesnoprávnymi predpismi. Zákonnosť rozhodnutia správneho orgánu je podmienená zákonnosťou postupu správneho orgánu predchádzajúce vydaniu napadnutého rozhodnutia. V rámci správneho prieskumu súd teda skúma aj procesné pochybenia správneho orgánu namietané v žalobe, či došlo k podstatnému porušeniu ustanovení o konaní pred orgánom verejnej správy, ktoré mohlo mať za následok vydanie nezákonného rozhodnutia vo veci samej.

18. Predmetom súdneho prieskumu v predmetnej veci bolo rozhodnutie žalovaného č. 2016/123673, UPS/US1/OK2/BEZ/2016/15673 zo dňa 16.08.2016, ktorým žalovaný Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny potvrdil rozhodnutie Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Michalovce č. MI1/RK/KON/2016/132, č. z. 2016/234782 zo dňa 24.06.2016 a zamietol odvolanie žalobkyne proti tomuto rozhodnutiu, ktorým bola žalobkyni podľa § 68a ods. 1 písm. b/ Zákona o službách zamestnanosti uložená pokuta vo výške 2000,00 € za porušenie zákazu nelegálneho zamestnávania podľa § 3 ods. 2 Zákona o nelegálnej práci, ku ktorému došlo tak, že žalobkyňa nelegálne zamestnávala podľa § 2 ods. 2 písm. b/ Zákona o nelegálnej práci jednu fyzickú osobu, s ktorou mala založený pracovnoprávny vzťah so začiatkom práce od 15.02.2015 a nesplnila si povinnosť podľa osobitného predpisu, t. j. § 231 ods. 1 písm. b/ Zákona o sociálnom poistení tým, že neprihlásila do registra poistencov a sporiteľov starobného dôchodkového sporenia zamestnanca pred vznikom poistení, najneskôr pred začatím výkonu činnosti zamestnanca, ale oneskorene dňa 02.03.2015 s dátumom poistenia od 15.02.2015.

19. Podstata žalobných dôvodov žalobkyne spočívala v tom, že v konaní o správnom delikte mali byť použité základné zásady trestného konania podľa Trestného zákona, že bolo potrebné jej konanie hodnotiť ako nezavinené, že už pred rozhodnutím vo veci nelegálneho zamestnávania zaplatila pokutu od Sociálnej poisťovne a tak čelí sankcii za ten istý skutok druhýkrát, čím došlo k porušeniu § 30 ods. 1 písm. i/ Správneho poriadku a že v danom prípade boli splnené podmienky na aplikáciu výnimky

z nelegálneho zamestnávania, keďže takto zamestnávala dcéru, ktorá bola študentkou vysokej školy a nedovŕšila 26 rokov.

20. Správny súd v rámci preskúmania správnu žalobou napadnutého rozhodnutia a na prijatie záveru v predmetnej veci aplikoval najmä nasledovné ustanovenia právnych predpisov:

Podľa § 2 ods. 1 SSP, v správnom súdnictve poskytuje správny súd ochranu právam alebo právom chráneným záujmom fyzickej osoby a právnickej osoby v oblasti verejnej správy a rozhoduje v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom.

Podľa § 2 ods. 2 SSP, každý, kto tvrdí, že jeho práva alebo právom chránené záujmy boli porušené alebo priamo dotknuté rozhodnutím orgánu verejnej správy, opatrením orgánu verejnej správy, nečinnosťou orgánu verejnej správy alebo iným zásahom orgánu verejnej správy, sa môže za podmienok ustanovených týmto zákonom domáhať ochrany na správnom súde.

Podľa § 5 ods. 2 SSP, konanie pred správnym súdom je jednou zo záruk ochrany základných ľudských práv a slobôd a ochrany práv a oprávnených záujmov účastníkov administratívneho konania.

Podľa § 6 ods. 1 SSP, správne súdy v správnom súdnictve preskúmajú na základe žalôb zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy, opatrení orgánov verejnej správy a iných zásahov orgánov verejnej správy, poskytujú ochranu pred nečinnosťou orgánov verejnej správy a rozhodujú v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom.

Podľa § 6 ods. 2 písm. c/ SSP, správne súdy rozhodujú v konaniach o správnych žalobách vo veciach správneho trestania.

Podľa § 177 ods. 1 SSP, správnu žalobou sa žalobca môže domáhať ochrany svojich subjektívnych práv proti rozhodnutiu orgánu verejnej správy alebo opatreniu orgánu verejnej správy.

Podľa § 194 ods. 1 SSP, správnym trestaním sa na účely tohto zákona rozumie rozhodovanie orgánov verejnej správy o priestupku, správnom delikte alebo o sankcii za iné podobné protiprávne konanie

Podľa § 194 ods. 2 SSP, ak nie je v tejto hlave ustanovené inak, použijú sa na konanie vo veciach správneho trestania ustanovenia o konaní o všeobecnej správnej žalobe.

Podľa § 195 písm. c/ SSP, správny súd nie je vo veciach správneho trestania viazaný rozsahom a dôvodmi žaloby, ak ide o základné zásady trestného konania podľa Trestného poriadku, ktoré je potrebné použiť na správne trestanie.

Podľa § 469 SSP, ak dôjde k zrušeniu napadnutého rozhodnutia a k vráteniu veci na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, krajský súd aj orgán verejnej správy sú viazaní právnym názorom kasačného súdu.

Podľa § 2a ods. 1 Zákona o nelegálnej práci v znení účinnom do 31.12.2019, nelegálne zamestnávanie nie je, ak pre fyzickú osobu, ktorá je podnikateľom, vykonáva prácu jeho príbuzný v priamom rade, súrodenec alebo manžel, ktorý je dôchodkovo poistený, je poberateľom dôchodku podľa osobitných predpisov alebo je žiakom, alebo študentom do 26 rokov veku.

Podľa § 3 ods. 2 Zákona o nelegálnej práci, právnická osoba a fyzická osoba, ktorá je podnikateľom, nesmie nelegálne zamestnávať podľa § 2 ods. 2 a 3. Fyzická osoba nesmie nelegálne zamestnávať podľa § 2 ods. 3.

Podľa § 2 ods. 2 písm. b/ Zákona o nelegálnej práci v znení účinnom do 31.12.2017, nelegálne zamestnávanie je zamestnávanie právnickou osobou alebo fyzickou osobou, ktorá je podnikateľom, ak využíva závislú prácu fyzickej osoby, má s ňou založený pracovnoprávny vzťah alebo štátnozamestnanecký pomer podľa osobitného predpisu (zákon č. 311/2001 Z. z. Zákonník práce a zákon č. 400/2009 Z. z. o štátnej službe) a nespĺnila povinnosť podľa osobitného predpisu (§ 231 ods. 1 písm. b/ Zákona o sociálnom poistení).

Podľa § 68a ods. 1 písm. b/ Zákon o službách zamestnanosti v znení účinnom do 31.12.2022, ústredie a úrad uložia pokutu právnickej osobe alebo fyzickej osobe za porušenie zákazu nelegálneho zamestnávania podľa osobitného predpisu (Zákon o nelegálnej práci) od výšky 2 000 eur do 200 000 eur, a ak ide o nelegálne zamestnávanie dvoch a viac fyzických osôb súčasne, najmenej 5 000 eur.

Podľa § 231 ods. 1 písm. b/, bod 1 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení (ďalej len ako „Zákon o sociálnom poistení“) v znení účinnom do 31.12.2022, zamestnávateľ je povinný prihlásiť do registra poistencov a sporiteľov starobného dôchodkového sporenia zamestnanca podľa § 4 ods. 1 na nemocenské poistenie, na dôchodkové poistenie a na poistenie v nezamestnanosti a zamestnanca podľa § 4 ods. 2, okrem zamestnanca v právnom vzťahu na základe ním určenej dohody o brigádnickej práci študentov podľa § 227a, na dôchodkové poistenie pred vznikom týchto poistení, najneskôr pred začatím výkonu činnosti zamestnanca, odhlásiť zamestnanca najneskôr v deň nasledujúci po zániku týchto poistení okrem zániku povinného nemocenského poistenia a povinného poistenia v nezamestnanosti podľa § 20 ods. 3, zrušiť prihlásenie do registra poistencov a sporiteľov starobného dôchodkového sporenia, ak poistný vzťah podľa § 20 nevznikol, a oznámiť zmeny v údajoch uvedených v § 232 ods. 2 písm. a) až c).

Podľa § 239 Zákona o sociálnom poistení v znení účinnom do 31.12.2017, za porušenie povinností ustanovených v § 142 ods. 7, § 154 ods. 3, § 227 ods. 2, § 227a, § 228 až 234, § 238, 244 a § 279 môže Sociálna poisťovňa uložiť pokutu až do 16 596,96 eura. Pri ukladaní pokuty Sociálna poisťovňa zohľadní závažnosť porušenia povinností ustanovenej týmto zákonom. Sociálna poisťovňa neuλοží pokutu za porušenie povinností ustanovenej v § 231 ods. 1 písm. b), ak už bola uložená pokuta podľa osobitného predpisu (Zákon o službách zamestnanosti, Zákon o nelegálnej práci, zákon č. 125/2006 Z. z. o inšpekcii práce).

Podľa čl. 50 ods. 5 prvej vety ústavného zákona č. 460/1992 Zb. Ústava Slovenskej republiky (ďalej len ako „Ústava SR“), nikoho nemožno trestne stíhať za čin, za ktorý bol už právoplatne odsúdený alebo oslobodený spod obžaloby.

Podľa § 2 ods. 8 zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok (ďalej len ako „Trestný poriadok“), nikoho nemožno trestne stíhať za čin, za ktorý bol už právoplatne odsúdený alebo oslobodený spod obžaloby.

21. Správny súd po oboznámení sa s obsahom administratívnych spisov oboch správnych orgánov zistil skutkový stav, ktorý je súladný so skutkovým stavom zisteným správnymi orgánmi, podľa ktorého žalobkyňa uzavrela so zamestnankyňou D. B. dohodu o vykonaní práce dňa 13.02.2015, pričom z údajov Sociálnej poisťovne vyplynulo, že D. B. bola do registra poistencov prihlásená žalobkyňou ako zamestnávateľom dňa 02.03.2015 elektronicky s dátumom poistenia od 15.02.2015 a poistenie jej vzniklo dňa 15.02.2015. V zmysle § 231 ods. 1 písm. b/, bod 1 Zákona o sociálnom poistení v znení účinnom do 31.12.2022 mala žalobkyňa v danom prípade povinnosť prihlásiť zamestnankyňu do registra poistencov najneskôr do 15.02.2015. Tým, že túto povinnosť nespĺnila, svojim konaním naplnila znaky nelegálneho zamestnávania podľa § 2 ods. 2 písm. b/ Zákona o nelegálnej práci v znení účinnom do 31.12.2017, ktoré je podľa § 3 ods. 2 Zákona o nelegálnej práci zakázané. Uvedené skutočnosti boli zistené prvostupňovým správnym orgánom pri kontrole dňa 26.11.2015, na základe čoho tento v súlade s § 68a ods. 1 písm. b/ Zákon o službách zamestnanosti v znení účinnom do 31.12.2022 uložil rozhodnutím za vyššie opísaný správny delikt pokutu vo výške 2 000,00 €.

22. Správny súd nemal z obsahu administratívnych spisov správnych orgánov za preukázané, že žalobkyňa si povinnosť podľa § 231 ods. 1 písm. b/, bod 1 Zákona o sociálnom poistení v znení účinnom do 31.12.2022 splnila včas. K námietkam žalobkyne súvisiacim s včasným splnením povinnosť podľa § 231 ods. 1 písm. b/, bod 1 Zákona o sociálnom poistení v znení účinnom do 31.12.2022 žalobkyňou, preto správny súd uvádza, že sa stotožnil so závermi žalovaného uvedenými v správnu žalobou napadnutom rozhodnutí a mal za to, že žalovaný správne vychádzal zo stanoviska Sociálnej poisťovne - pobočka Michalovce z 10.05.2016, ktoré si vyžiadal, a v ktorom sa uvádza: ...Zamestnávateľ nemohol predložiť RLFO na pobočku dňa 05.02.2015, ako uvádza, z dôvodu pridelenia identifikačného čísla zamestnávateľa (IČZ) pobočkou až dňa 06.02.2015. Na kópii „akože“ predloženého RLFO zo dňa 05.02.2016 je IČZ uvádzané. Taktiež odtlačok pečiatky pobočky nie je totožný so vzorom pečiatky“, čo je v súlade s obsahom spisového materiálu žalovaného. Preto z uvedeného dôvodu súd tvrdenia žalobkyne uvedené vo vyjadrení sa k protokolu z 09.02.2016 spočívajúce v tom, že doručila Sociálnej

poisťovni - pobočka Michalovce registračný list FO dňa 05.02.2015 nepovažoval za preukázané a tieto námietky žalobkyne vyhodnotil ako nedôvodné.

23. K námietke žalobkyne, že jej konanie nesmerovalo k tomu, aby sa vyhla plateniu poistného, správny súd uvádza, že aj v tomto prípade zotrváva na svojich predchádzajúcich záveroch. Správny súd má za to, že v posudzovanom prípade bola konaním žalobkyne naplnená formálna aj materiálna stránka skutkovej podstaty správneho deliktu podľa citovaného § 68a ods. 1 písm. b/ Zákona o službách zamestnanosti v znení účinnom do 31.12.2022 v spojení s ust. § 3 ods. 2 Zákona o nelegálnej práci, § 2 ods. 2 písm. b/ Zákona o nelegálnej práci v znení účinnom do 31.12.2017 a § 231 ods. 1 písm. b/ Zákona o sociálnom poistení v znení účinnom do 31.12.2022. Zákonodarca koncipoval z uvedených ustanovení plynúci druh zodpovednosti ako objektívnu zodpovednosť. Objektívna zodpovednosť je zvláštnym druhom zodpovednosti. Jedná sa o zodpovednosť za protiprávny stav (zodpovednosť za výsledok). Preto správny orgán pri skúmaní uvedeného druhu zodpovednosti neskúma formu zavinenia, ale hodnotí, či protiprávny stav nastal a porušením právneho predpisu došlo k objektívnemu naplneniu zákonom definovanej skutkovej podstaty správneho deliktu. Aplikované ustanovenia nepoznajú žiadne liberáčne dôvody, ktoré by mohli byť prípadnou príčinou zbavenia sa tejto objektívnej zodpovednosti. Vzhľadom na objektívnu zodpovednosť za správny delikt vyhodnotil správny súd túto námietku žalobkyne ako nedôvodnú.

24. Námietka žalobkyne spočívajúca v tvrdení, že zamestnankyňa D. B. začala pracovať až dňa 04.03.2015, je vyvrátená skutočnosťou vyplývajúcou zo spisu, že žalobkyňa riadne zaplatila povinné odvody do poistného systému odo dňa 15.02.2015, že za obdobie 02/2015 bola vyplatená D. B. v mesiaci marec 2015 mzda v čistom v sume 15,96 eur, ktorú D. B. ako poberateľ pomoci v hmotnej núdzi preukázala Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Michalovce, pracovisko Veľké Kapušany. Z uvedeného vyplýva, že v mesiaci február 2015 zamestnankyňa už pracovala, ak jej bola vyplatená aj mzda za mesiac február 2015. Tento záver podľa správneho súdu neboli schopné zvrátiť ani argumenty žalobkyne, podľa ktorých bolo príčinou týchto nezrovnalostí chybná činnosť programu pre účtovanie. Na základe uvedeného uvedenú námietku žalobkyne správny súd nemohol akceptovať ako dôvodnú.

25. K námietke žalobkyne, že v danom prípade nešlo o nelegálne zamestnávanie, keďže jej zamestnankyňou bola jej dcéra, ktorá v tom čase nedovŕšila 26 rokov veku a mala byť študentkou, správny súd uvádza, že žalobkyňa v konaní nepreukázala, že jej dcéra a zároveň zamestnankyňa bola študentkou aj v období február 2015 až marec 2015, teda v období kedy sa žalobkyňa dopustila vyššie opísaného správneho deliktu. Správny súd má za to, že pre aplikáciu § 2a ods. 1 Zákona o nelegálnej práci v znení účinnom do 31.12.2019 je nevyhnutné, aby podmienky uvedené v tomto ustanovení boli splnené počas obdobia, kedy má dochádzať k nelegálnemu zamestnávaniu, čo v danom prípade preukázané nebolo, na základe čoho aj túto námietku vyhodnotil konajúci správny súd ako nedôvodnú.

26. Správny súd v súlade s ust. § 469 SSP, z ktorého vyplýva viazanosť správneho súdu právnym názorom kasačného súdu, v danom prípade s ohľadom na rozsudok Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Asan/9/2020 zo dňa 31.01.2022 a jeho odporúčanie v súvislosti so závermi uvedenými v rozhodnutí veľkého senátu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Vs/6/2020 zo dňa 24.11.2020, v rámci prieskumu správnu žalobou napadnutého rozhodnutia, do určitej miery nepriamo uplatnenú námietku žalobkyne v súvislosti so zásadou „ne bis in idem“, aplikujúc aj ust. 195 písm. c/ SSP, vyhodnocoval tiež otázku, či postupom žalovaného správneho orgánu a jeho rozhodnutím v prejednávanej veci došlo k porušeniu tejto zásady (ne bis in idem), teda práva nebyť súdený alebo potrestaný dvakrát za ten istý čin, ktorá je jednou zo zásad trestného práva podľa Ústavy Slovenskej republiky, Trestného zákona a Trestného poriadku.

27. Z vyjadrení účastníkov správny súd ustálil, že medzi účastníkmi konania ostalo sporným, či v danom prípade došlo k porušeniu zákazu dvojitého trestu za ten istý skutok - ne bis in idem, keď bola žalobkyňou rozhodnutím Sociálnej poisťovne č. 700-3610305816-GC04/16 zo dňa 11.05.2016 (právoplatné dňa 15.06.2016), teda pred vydaním prvostupňového rozhodnutia napadnutého predmetnou správnu žalobou uložená pokuta vo výške 30,00 € podľa ust. § 178 ods. 1 písm. a) deviaty bod, § 239 v nadväznosti na ust. § 231 ods. 1 písm. b) Zákona o sociálnom poistení.

28. Správny súd po podrobnom oboznámení sa s obsahom rozsudku veľkého senátu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len ako „veľký senát“) sp. zn. 1Vs/6/2020 zo dňa 24.11.2020, ktorého právny

názor je záväzný pre všetky senáty najvyššieho správneho súdu (§ 466 ods. 3 SSP), dospel k záveru, že vzhľadom na skutkový stav v prejednávanej veci je nevyhnutné závery prijaté v uvedenom rozhodnutí veľkého senátu prevziať a aplikovať na prejednanú vec. Správny nezistil žiadne skutočnosti, na základe ktorých by bolo dôvodné sa od záverov veľkého senátu odchýliť a mal za to, že pre vyhodnotenie otázky, či postupom žalovaného správneho orgánu a jeho rozhodnutím v prejednávanej veci došlo k porušeniu zásady ne bis in idem, rozhodnutie veľkého senátu poskytuje všetky potrebné odpovede.

29. Poukazujúc tak na rozsudok veľkého senátu sp. zn. 1Vs/6/2020 zo dňa 24.11.2020 správny súd uvádza, že vo všeobecnosti rôzne druhy protispoločenského konania teória práva rozdeľuje na trestné činy, priestupky, iné správne delikty, či správne disciplinárne delikty a správne delikty poriadkové. Za deliktne možno označiť len také porušenie povinnosti, ktoré konkrétny zákon takto označuje s tým, že rozlišovacím kritériom medzi jednotlivými druhmi deliktov podľa závažnosti je miera ich typovej spoločenskej nebezpečnosti vyjadrená v znakoch skutkovej podstaty, pri iných správnych deliktoch a disciplinárnych deliktoch ešte okruhom subjektov, ktoré sa môžu deliktu dopustiť. V prípade iných správnych deliktov, ako aj priestupkov sa jedná o súčasť tzv. správneho trestania, teda postih správnym orgánom za určité nedovolené konanie, resp. opomenutie konania. Sú prejednané v správnom konaní a zásady trestania a konania o nich sú obdobné. V tejto súvislosti správny súd poukazuje na bod č. 64 rozsudku veľkého senátu sp. zn. 1Vs/6/2020 zo dňa 24.11.2020, v ktorom je uvedené, že: „Trestanie za správne delikty (priestupky, správne delikty právnických osôb a správne delikty fyzických osôb - podnikateľov) má podliehať rovnakému režimu ako trestný postih za trestné činy. Je preto nevyhnutné poskytnúť záruky a práva, ktoré sú zakotvené v Trestnom zákone a Trestnom poriadku nielen obvinenému z trestného činu, ale aj subjektu, voči ktorému je vyvodzovaná administratívno-právna zodpovednosť, čo napokon vyplýva aj zo zásady č. 6 odporúčania o správnych sankciách, podľa ktorej je nevyhnutné v rámci správneho konania vo veciach správnych sankcií poskytovať okrem záruk spravodlivého správneho konania v zmysle Rezolúcie (77)31 aj pevne zavedené záruky v trestnom konaní.“

30. Správny súd pri aplikácii zásady trestného práva ne bis in idem v danej veci týkajúcej sa správneho trestania zohľadnil aj tzv. Englove kritériá (1. kvalifikácia deliktu podľa vnútroštátneho práva, 2. povaha deliktu z hľadiska chráneného záujmu a 3. závažnosť sankcie, ktorá môže byť v danom prípade uložená). Aplikujúc tieto kritériá na predmetnú právnu vec možno dospieť k záverom, že v danom prípade sa jedná o správny delikt týkajúci sa zákazu nelegálneho zamestnávania, ktorý je upravený v § 3 ods. 2 Zákona o nelegálnej práci, ktorého sankcionovanie je upravené v § 68a ods. 1 písm. b/ Zákona o službách zamestnanosti v znení účinnom do 31.12.2022. Rovnako tak je tiež upravená i zákonná povinnosť zamestnávateľa prihlásiť nového zamestnanca do registra poisťencov a sporiteľov starobného dôchodkového sporenia na nemocenské poistenie, na dôchodkové poistenie a na poistenie v nezamestnanosti pred vznikom týchto poistení, najneskôr pred začatím výkonu činnosti zamestnanca upravená v § 231 ods. 1 písm. b/ Zákona o sociálnom poistení, ktorej nesplnenie je sankcionované v zmysle § 239 cit. zákona. Uvedené konanie tak nie je v slovenskom právnom poriadku definované ako trestný čin. Vyhodnotiac druhé kritérium, právna norma uvedená v § 3 ods. 2 Zákona o nelegálnej práci je adresovaná určitej špecifickej skupine osôb so zvláštnym postavením, a to právnickým osobám a fyzickým osobám - podnikateľom, v postavení zamestnávateľa. Taktiež podľa § 231 ods. 1 písm. b/ Zákona o sociálnom poistení prislúcha vyššie uvedená zákonná povinnosť zamestnávateľovi. V zmysle tohto kritéria možno vyvodiť, že uvádzané ustanovenia cit. právnych noriem sú adresované len špecifickému okruhu subjektov, a teda zamestnávateľom. Účel pokuty ako sankcie za tento správny delikt je vzhľadom na jeho charakter nepochybne preventívno-represívny. V rámci aplikácie tretieho kritéria je potrebné posudzovať nie reálne uloženie sankcie, ale tú, ktorú je možné za tento správny delikt uložiť. V danom prípade je pokuta ukladaná zamestnávateľovi, pričom podľa § 68a ods. 1 písm. b/ Zákona o službách zamestnanosti v znení účinnom do 31.12.2022 je možné uložiť pokutu až do výšky 200 000,00 € a v zmysle § 239 Zákona o sociálnom poistení až do výšky 16 596,96 €. V oboch prípadoch teda môže byť následkom spáchania predmetného deliktu uloženie pokuty, ktorá zamestnávateľa v jeho majetkovej sfére postihne výrazným spôsobom. V danom prípade mal správny súd za preukázané, že rozhodnutia oboch správnych orgánov (správnou žalobou napadnuté rozhodnutie žalovaného ako aj rozhodnutie Sociálnej poisťovne č. 700-3610305816-GC04/16 zo dňa 11.05.2016) mali charakter rozhodnutí v oblasti správneho trestania.

31. Povinnosť bez výhrad dodržiavať zásadu ne bis in idem nevyplýva len z čl. 50 ods. 5 Ústavy SR, ale aj z medzinárodných záväzkov Slovenskej republiky najmä z článku 4 ods. 1 Protokolu č. 7 k Dohovoru

o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Správny súd v tejto súvislosti vyhodnocoval tiež otázku totožnosti skutku, ktorú rozporoval aj žalovaný vo svojich vyjadreniach. V tejto súvislosti správny súd poznamenáva, že vychádzajúc z rozhodnutia veľkého senátu Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len ako „ESLP“) zo dňa 10.02.2009 vo veci Zolotukhin proti Rusku, je totožnosť skutku daná vtedy, keď sa konkrétne skutkové okolnosti týkajú toho istého obžalovaného a sú neoddeliteľne späté v čase a mieste. Podrobnejším výkladom uvedeného rozhodnutia veľkého senátu ESLP možno dospieť k záveru, že stíhanie jedného a toho istého skutku podľa dvoch skutkových podstát je prípustné vtedy, pokiaľ sa tieto od seba navzájom líšia v podstatných prvkoch (okolnostiach). Naopak tam, kde panuje aspoň čiastočná zhoda v podstatných okolnostiach skutku pôjde vo vzťahu k aplikácii článku 4 Protokolu č. 7 Dohovoru o uplatnenie zásady ne bis in idem. Z uvedených záverov vyplýva, že článok 4 ods. 1 Protokolu č. 7 k Dohovoru zakazuje stíhanie pre druhý trestný čin (vrátane deliktu trestnoprávnej povahy, t.j. správneho deliktu), pokiaľ je tento druhý trestný čin založený na totožnom, či v podstatných rysoch totožnom skutku. Podstatou skutku je pritom právne relevantné jednanie páchatel'a a ním zapríčinený právne významný následok. K tomu, aby bolo možné postihnúť páchatel'a na základe totožného konania za dva rôzne delikty, nestačí samotná existencia dvoch formálne odlišných skutkových podstát deliktu. Až odlišnosť v právne významnom následku konania zakladá existenciu dvoch samostatných skutkov, o ktorých je možné viesť samostatné konania.

32. Námiety žalovaného, ktorými argumentoval, že rozhodnutie Sociálnej poisťovne je nepreskúmateľné pre nedostatočnú špecifikáciu správneho deliktu, za ktorý bola žalobkyni uložená pokuta s cieľom spochybníť zároveň totožnosť skutku správny súd vyhodnotil ako neopodstatnené. Je pravdou, že v rozhodnutí Sociálnej poisťovne č. 700-3610305816-GC04/16 zo dňa 11.05.2016 nie je samotný správny delikt bližšie špecifikovaný. Tento je však bližšie špecifikovaný v protokole č. 700-3610017016-AG02/16 zo dňa 10.05.2015 o výsledku kontroly odvodu poistného na sociálne poistenie a príspevkov na starobné dôchodkové sporenie, ktorú vykonala Sociálna poisťovňa, pobočka Michalovce u žalobkyne a na základe ktorej, resp. ktorého bolo Sociálnou poisťovňou vydané predmetné rozhodnutie o pokute vo výške 30,00 € a ktoré tvorí prílohu spomenutého protokolu. Správny súd mal za preukázané, že žalobkyňa už bola za totožný skutok, totožný v naplnení objektívnej stránky správneho deliktu, t.j. v spôsobe, mieste a čase spáchania (využívala závislú prácu fyzickej osoby bez splnenia registračnej povinnosti) a chránenom záujme (dávkové nároky zamestnanca v spojení s fiškálnymi záujmami štátu) už potrestaná rozhodnutím Sociálnej poisťovne č. 700-3610305816-GC04/16 zo dňa 11.05.2016.

33. Objektívnu stránku deliktu podľa § 68a ods. 1 písm. b/ Zákona o službách zamestnanosti v znení účinnom do 31.12.2022 je naplnenie § 2 ods. 2 písm. b) Zákona o nelegálnej práci, ktorý definuje nelegálne zamestnávanie kumulatívnymi podmienkami, a to tým, že podnikateľ zamestná fyzickú osobu v pracovnoprávnom vzťahu alebo štátnozamestnaneckom pomere, využíva jej závislú prácu a nesplní si povinnosť podľa § 231 ods. 1 písm. b) Zákona o sociálnom poistení. Objektívnu stránku deliktu podľa § 239 Zákona o sociálnom poistení je (okrem iného) aj porušenie § 231 ods. 1 písm. b) bod 1. Zákona o sociálnom poistení, ktorá je naplnená vtedy, ak zamestnávateľ zamestnanca najneskôr pred začatím výkonu jeho činnosti neprihlási do registra poistencov. V danom prípade mal správny súd za preukázané že žalobkyňa prihlásila svoju zamestnankyňu, s ktorou mal založený pracovnoprávny vzťah, po začatí výkonu jej činnosti, teda k využívaniu závislej práce zamestnávateľom došlo, ale bez splnenia prihlasovacej povinnosti pred samotným začiatkom výkonu tejto činnosti. Zamestnávateľ teda naplnil objektívnu stránku iného správneho deliktu podľa § 68a ods. 1 písm. b/ Zákona o službách zamestnanosti v znení účinnom do 31.12.2022 porušením zákazu nelegálneho zamestnávania podľa § 2 ods. 2 písm. b) Zákona o nelegálnej práci. Naplnil však aj objektívnu stránku iného správneho deliktu podľa § 239 Zákona o sociálnom poistení, a to porušením povinnosti uvedenej v § 231 ods. 1 písm. b) Zákona o sociálnom poistení, ktorá je v danom prípade totožná s nelegálnym zamestnávaním podľa § 2 ods. 2 písm. b) Zákona o nelegálnej práci, keďže zamestnankyňa určitú dobu u zamestnávateľa vykonávala závislú prácu bez toho, aby si jej zamestnávateľ prihlasovaciu povinnosť podľa § 231 ods. 1 písm. b) Zákona o sociálnom poistení splnil. Na základe uvedeného správny súd konštatuje, že porušenie povinnosti podľa § 231 ods. 1 písm. b) Zákona o sociálnom poistení je nelegálnym zamestnávaním podľa § 2 ods. 2 písm. b) Zákona o nelegálnej práci. Teda ak bola žalobkyňa postihnutá za porušenie § 231 ods. 1 písm. b) Zákona o sociálnom poistení skorším rozhodnutím Sociálnej poisťovne, platí zákaz uložiť ďalšiu pokutu podľa § 68a ods. 1 písm. b/ Zákona o službách zamestnanosti v znení účinnom do 31.12.2022. Keďže pokuta bola žalobkyni napriek tomu takto uložená, bolo potrebné toto rozhodnutie z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia podľa § 191 ods. 1 písm. c) SSP zrušiť a rovnako aj

prvostupňové správne rozhodnutie, pretože uvedená vada nastala aj v konaní pred prvostupňovým správnym orgánom.

34. Správny súd považuje v predmetnej veci za významnú aj existenciu tej skutočnosti, že pokutu v zmysle § 239 Zákona o sociálnom poistení správny orgán môže a nemusí uložiť. Tento zákon pritom pamätá aj na situáciu, keď je pokuta za porušenie § 231 ods. 1 písm. b) uložená v zmysle Zákona o službách zamestnanosti. V tom prípade Sociálna poisťovňa pokutu neuloží. Jedná sa teda o opačný prípad ako posudzovaný prípad, keď by bola za porušenie § 231 ods. 1 písm. b) Zákona o sociálnom poistení uložená pokuta v zmysle Zákona o službách zamestnanosti a v tom prípade by už Sociálna poisťovňa za to isté porušenie § 231 ods. 1 písm. b) Zákona o sociálnom poistení sankciu neuložila. Využívajúc výklad § 239 Zákona o sociálnom poistení argumentum a contrario, ak Sociálna poisťovňa uloží pokutu za nesplnenie povinnosti podľa § 231 ods. 1 písm. b) Zákona o sociálnom poistení, nemôže byť už uložená pokuta podľa predpisu uvedenom v odkaze 102aa) k § 239 Zákona o sociálnom poistení. V danom prípade k uloženiu pokuty Sociálnou poisťovňou došlo, pretože pred vydaním prvostupňového správneho rozhodnutia bolo vydané právoplatné rozhodnutie Sociálnej poisťovne o nesplnení povinnosti podľa § 231 ods. 1 písm. b) Zákona o sociálnom poistení. V danom prípade tak už orgány rozhodujúce podľa osobitných predpisov (aj Zákona o službách zamestnanosti) už nemôžu uložiť pokutu podľa týchto predpisov.

35. S ohľadom na vyššie uvedené správny súd dospel k záveru, že rozhodnutie o uložení sankcie Sociálnou poisťovňou žalobkyni podľa § 239 Zákona o sociálnom poistení za porušenie § 231 ods. 1 písm. b) Zákona o sociálnom poistení bránilo prejednaniu a uloženiu sankcie žalobkyni žalovaným, resp. prvostupňovým správnym orgánom za správny delikt podľa § 68a ods. 1 písm. b) Zákona o službách zamestnanosti v znení účinnom do 31.12.2022 spočívajúcom v nelegálnom zamestnávaní podľa § 3 ods. 2 v nadväznosti na § 2 ods. 2 písm. b) Zákona o nelegálnej práci za nesplnenie povinnosti podľa § 231 ods. 1 písm. b) Zákona o sociálnom poistení pre existenciu prekážky „ne bis in idem“ obsiahnutej v článku 50 ods. 5 Ústavy Slovenskej republiky, v článku 40 ods. 5 Listiny základných práv a slobôd, ako i článku 4 protokolu č. 7 k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

36. Porušením princípu ne bis in idem sa dopustil prvostupňový správny orgán nesprávneho právneho posúdenia veci, ktoré viedlo správny súd k zrušeniu rozhodnutia žalovaného podľa ust. § 191 ods. 1 písm. c) SSP, ako aj rozhodnutia prvostupňového správneho orgánu podľa § 191 ods. 3 písm. a) SSP a potrebe vec vrátiť žalovanému s poukazom na § 191 ods. 4 veta prvá SSP na ďalšie konanie.

37. Úlohou správnych orgánov v ďalšom konaní bude v intenciách uvedeného právneho názoru správneho súdu i judikatúry Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky, premietnutej najmä do rozhodnutí sp. zn. 1Vs/6/2020 zo dňa 24.11.2020, sp. zn. 1Asan/26/2019 zo dňa 24.09.2020 a sp. zn. 6Asan/9/2020 zo dňa 31.01.2022 znovu vyhodnotiť prípustnosť uloženia pokuty podľa § 68a ods. 1 písm. b) Zákona o službách zamestnanosti v znení účinnom do 31.12.2022 s tým, že v zmysle ustanovenia § 191 ods. 6 SSP je orgán verejnej správy v ďalšom konaní právnym názorom súdu viazaný.

38. O trovách konania správny súd rozhodol podľa ustanovenia § 167 ods. 1 SSP, v zmysle ktorého úspešnej žalobkyni priznal právo na úplnú náhradu dôvodne vynaložených trov konania. Správny súd vzhľadom na charakter, dĺžku a výsledok konania pred správnym súdom nezistil, že by boli v danom prípade splnené podmienky podľa § 167 ods. 3 SSP. V súlade s ustanovením § 175 ods. 2 SSP o výške náhrady trov konania rozhodne správny súd po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

39. Senát vo veci rozhodol pomerom hlasov 3:0 (§ 139 ods. 4 SSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustná kasačná sťažnosť, ktorú možno podať na Krajskom súde v Košiciach v lehote jedného mesiaca od doručenia rozhodnutia Krajského súdu v Košiciach.

V kasačnej sťažnosti sa musí okrem všeobecných náležitostí podania podľa § 57 SSP (ktorému správnomu súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis a spisová značka konania) uviesť a) označenie napadnutého rozhodnutia, b) údaj, kedy napadnuté rozhodnutie bolo sťažovateľovi doručené, c) opísanie rozhodujúcich skutočností, aby bolo zrejmé, v akom rozsahu a z akých dôvodov podľa § 440 sa podáva (ďalej len „sťažnostné body“), d) návrh výroku rozhodnutia (sťažnostný návrh). (§ 445 ods. 1 SSP).

Podanie možno urobiť písomne, a to v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe. Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí správnomu súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Správny súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva. K podaniu kolektívneho orgánu musí byť pripojené rozhodnutie, ktorým príslušný kolektívny orgán vyslovil s podaním súhlas.

Podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší účastník konania dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, správny súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil.

Kasačnú sťažnosť možno podľa § 440 ods. 1 SSP odôvodniť len tým, že krajský súd v konaní alebo pri rozhodovaní porušil zákon tým, že a) na rozhodnutie vo veci nebola daná právomoc súdu v správnom súdnictve, b) ten, kto v konaní vystupoval ako účastník konania, nemal procesnú subjektivitu, c) účastník konania nemal spôsobilosť samostatne konať pred krajským súdom v plnom rozsahu a nekonal za neho zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už skôr právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už skôr začalo konanie, e) vo veci rozhodol vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený krajský súd, f) nesprávnym procesným postupom znemožnil účastníkovi konania, aby uskutočnil jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, g) rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci, h) sa odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe kasačného súdu, i) nerešpektoval záväzný právny názor, vyslovený v zrušujúcom rozhodnutí o kasačnej sťažnosti alebo j) podanie bolo nezákonne odmietnuté.

Dôvod kasačnej sťažnosti uvedený v § 440 ods. 1 písm. g/ až i/ Správneho súdneho poriadku sa vymedzí tak, že sťažovateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia. Dôvod kasačnej sťažnosti nemožno vymedziť tak, že sťažovateľ poukáže na svoje podania pred krajským súdom.

Sťažnostné body možno meniť len do uplynutia lehoty na podanie kasačnej sťažnosti (§ 445 ods. 2 SSP).

Sťažovateľ alebo opomenutý sťažovateľ musí byť v konaní o kasačnej sťažnosti zastúpený advokátom. Kasačná sťažnosť a iné podania sťažovateľa alebo opomenutého sťažovateľa musia byť spísané advokátom.

Uvedená povinnosť neplatí, ak a) má sťažovateľ alebo opomenutý sťažovateľ, jeho zamestnanec alebo člen, ktorý za neho na kasačnom súde koná alebo ho zastupuje, vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) ide o konania o správnej žalobe podľa § 6 ods. 1 písm. c/ a d/ (v sociálnych veciach, vo veciach azylu, zaistenia a administratívneho vyhostenia, c) je žalovaným Centrum právnej pomoci. (§ 449 ods. 1, 2 SSP).